

اظهاری نظر کارشناسی درباره: «طرح الزام دولت به اقدام مقتضی علیه کشورهای منطقه میزبان پایگاه‌های نظامی آمریکا»

مقدمه

اتخاذ سیاست فشار حداکثری علیه جمهوری اسلامی ایران، تلاشی در جهت ناامن‌سازی خلیج فارس است که بخشی از این سیاست، از طریق همکاری برخی کشورهای منطقه با تحریم‌های اقتصادی علیه ایران (تروریسم اقتصادی) و بخشی دیگر از طریق استقرار پایگاه‌های نظامی آمریکا (تروریسم دولتی) در این کشورها تحقق می‌پذیرد. به همین دلیل در راستای اتخاذ دیپلماسی فعال انقلابی، نمایندگان مجلس شورای اسلامی برای مقابله با تروریسم اقتصادی و اقدامات تنش‌آفرین و بی‌ثبات‌کننده آمریکا در منطقه، پیش‌نویس ۱۰ طرح را آماده کرده‌اند که یکی از این طرح‌ها با عنوان «طرح الزام دولت به اقدام مقتضی علیه کشورهای منطقه میزبان پایگاه‌های نظامی آمریکا» اعلام وصول شده است. این طرح دولت جمهوری اسلامی ایران را موظف می‌کند تا با توجه به ضرورت حفظ امنیت ملی، چنانچه از سوی پایگاه‌های نظامی آمریکا حاضر در کشورهای همسایه، اقدامی علیه امنیت و منافع جمهوری اسلامی ایران صورت گیرد، دولت جمهوری اسلامی ایران تبعات این اقدام را متوجه کشور مزبور دانسته و اقدام مناسب و متقابل علیه آن کشور را اتخاذ نماید.

مشخصات طرح

دوره دهم - سال چهارم

شماره ثبت:

۶۰۶

شماره چاپ:

۱۴۷۴

تاریخ چاپ:

۱۳۹۸/۴/۴

ارزیابی طرح

۱. عنوان و کلیات محتوای این طرح مورد پذیرش است و هر کشوری که میزبان اقدامات نظامی علیه ایران شود تبعات آن را نیز باید بپذیرد.
۲. رویکرد جمهوری اسلامی ایران برای تضمین امنیت و صلح در منطقه خلیج فارس، بر پایه احترام متقابل و اصل عمل جمعی - مشارکتی برای تحقق امنیت بومی بوده است و در این راستا وزیر امور خارجه، طرح انعقاد «پیمان عدم تعرض» میان جمهوری اسلامی ایران با کشورهای منطقه را پیشنهاد کرده است.
۳. این گزاره مورد اشاره قرار می‌گیرد که حضور نیروهای خارجی فرامنطقه‌ای در قالب امنیت وارداتی، به تشدید بی‌اعتمادی، رقابت تسلیحاتی و افزایش تنش منجر خواهد شد. شایان ذکر است هم‌اکنون نیروهای نظامی آمریکا در بیش از ۲۱ پایگاه رسمی نظامی بزرگ در کشورهای؛ عربستان سعودی، قطر، کویت، بحرین، امارات و عمان و همچنین تعداد زیادی پایگاه‌های کوچک، موقت، فرودگاه‌های غیرنظامی و... در قالب‌های مستقل و یا نیروهای مستشاری استقرار یافته‌اند.
۴. با یادآوری تصویب قانون «اقدام متقابل در برابر اعلام سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به‌عنوان سازمان تروریستی توسط ایالات متحده آمریکا» نیروهای نظامی آمریکا در منطقه به‌عنوان تروریست مورد شناسایی قرار گرفته و هرگونه کمک نظامی یا اطلاعاتی به این نیروها جهت تقابل با جمهوری اسلامی ایران همکاری در اقدام تروریستی محسوب می‌شود.

معاونت پژوهش‌های

سیاسی - حقوقی

دفتر مطالعات

سیاسی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۶۰۱۶۵۸۷

تاریخ انتشار:

۱۳۹۸/۶/۱۶

پیشنهادها

موارد زیر به عنوان بندهای الحاقی برای افزوده شدن به متن ماده واحد طرح پیشنهاد می‌شود:

۱. جمهوری اسلامی ایران، مسئولیت اقدامات نظامی - اطلاعاتی آمریکا در کل منطقه غرب آسیا علیه امنیت و منافع سرزمینی و فراسرزمینی جمهوری اسلامی ایران را برعهده کشورهای میزبان نیروهای نظامی آمریکا دانسته و همکاری با آمریکا را به مثابه مشارکت در عمل تروریستی مورد شناسایی قرار می‌دهد.
۲. وزارت اطلاعات و ستاد کل نیروهای مسلح موظف هستند، گزارش‌های منظم سه‌ماهه از آخرین تحولات، اقدامات و ظرفیت‌های موجود پایگاه‌های نظامی آمریکا در خلیج فارس را ارائه نموده، به‌گونه‌ای که سیاستگذاری‌های بعدی در بند «۳» براساس این گزارش‌ها صورت پذیرد.
۳. شورای عالی امنیت ملی مکلف است، از تاریخ تصویب این قانون ظرف مدت سه ماه به تهیه و انتشار فهرست دولت‌های میزبان پایگاه‌های نظامی آمریکا در منطقه به‌عنوان دولت حامی تروریسم مشتمل بر آن دسته از دولت‌های خارجی که علیه امنیت جمهوری اسلامی ایران از طریق ایجاد پایگاه، در اختیار نهادن تجهیزات، تأمین مالی، مشاورت نظامی - اطلاعاتی، اجازه اقامت یا تردد یا فعالیت در قلمرو حاکمیت خود با آمریکا همکاری می‌نمایند، اقدام نماید.
۴. دولت موظف است به پیشنهاد وزیر امور خارجه نسبت به تنظیم روابط اعم از قطعی یا کاهش روابط دیپلماتیک و کنسولی با دولت‌های مندرج در فهرست مذکور در بند (۳) این قانون، اقدام نموده و ضمن بازتعریف روابط سیاسی و اصلاح مواضع جمهوری اسلامی ایران در سازمان‌های بین‌المللی درباره این کشورها، در مورد اتباع آنها اعم از حقیقی یا حقوقی نیز محدودیت‌های تجاری و اقتصادی، محدودیت‌های کنسولی و... را اعمال نماید.
۵. دولت جمهوری اسلامی ایران به‌ویژه دستگاه دیپلماسی در وزارت امور خارجه موظف است؛ از طریق کاربست دیپلماسی فعال دوجانبه و با استفاده از ظرفیت‌های حقوقی، سیاسی و دیپلماسی دفاعی با کشورهای منطقه خلیج فارس، در جهت پاسخگو کردن این کشورها درباره نیت، اهداف، ظرفیت‌ها و اقدامات احتمالی پایگاه‌های نظامی آمریکا بکوشد و هشدارهای لازم درباره هرگونه همکاری این کشورها به‌گونه‌ای که در چارچوب بند (۱) این قانون قرار گیرد، ارائه شود.
۶. وزارت امور خارجه با همکاری وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح مکلف است در چارچوب مصوبات شورای عالی امنیت ملی ضمن اینکه در برابر اقدامات تروریستی نیروهای آمریکایی که منافع جمهوری اسلامی ایران را به مخاطره می‌اندازند، اقدامات متقابل و قاطع به‌عمل آورد، اقدامات مقتضی علیه کشورهای میزبان به‌عنوان مشارکت در عمل تروریستی آمریکایی‌ها نیز صورت دهند.
۷. وزارت اطلاعات و سایر دستگاه‌های اطلاعاتی و نظامی مرتبط مکلف هستند؛ فهرست سازمان‌های نظامی و فرماندهان آنها، نهاد‌های اطلاعاتی و رؤسای آنها، سازمان‌های تابعه آنها، شرکت‌ها و تمامی اشخاص حقیقی که به‌واسطه میزبانی نیروهای تروریست آمریکا در خلیج فارس در پی ضربه زدن به منافع و امنیت ملی جمهوری اسلامی هستند، را برای تعقیب قضایی اعلام نموده و قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران حداکثر ظرف مدت سه ماه از تصویب این قانون باید اسامی اعلام شده را براساس قانون مجازات اسلامی و قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم مصوب ۱۳۹۴/۱۱/۱۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی و دیگر قوانین مرتبط، به‌عنوان سازمان و افراد حامی تروریسم تحت تعقیب و مجازات قرار دهد. دولت نیز موظف است، ضمن اعمال تحریم، منابع مالی و پشتیبانی این اشخاص حقیقی و حقوقی را که در سرزمین جمهوری اسلامی ایران یافت می‌شود را توقیف و در صورت صلاحدید، مصادره نماید.
۸. دولت و کلیه دستگاه‌های مشمول این قانون موظفند هر چهار ماه یک‌بار گزارش عملکرد خود را به کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی برای طرح در مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند.